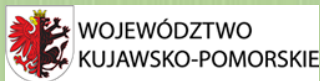

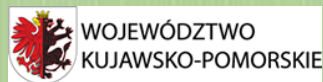
Spotkanie informacyjne dotyczące podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej

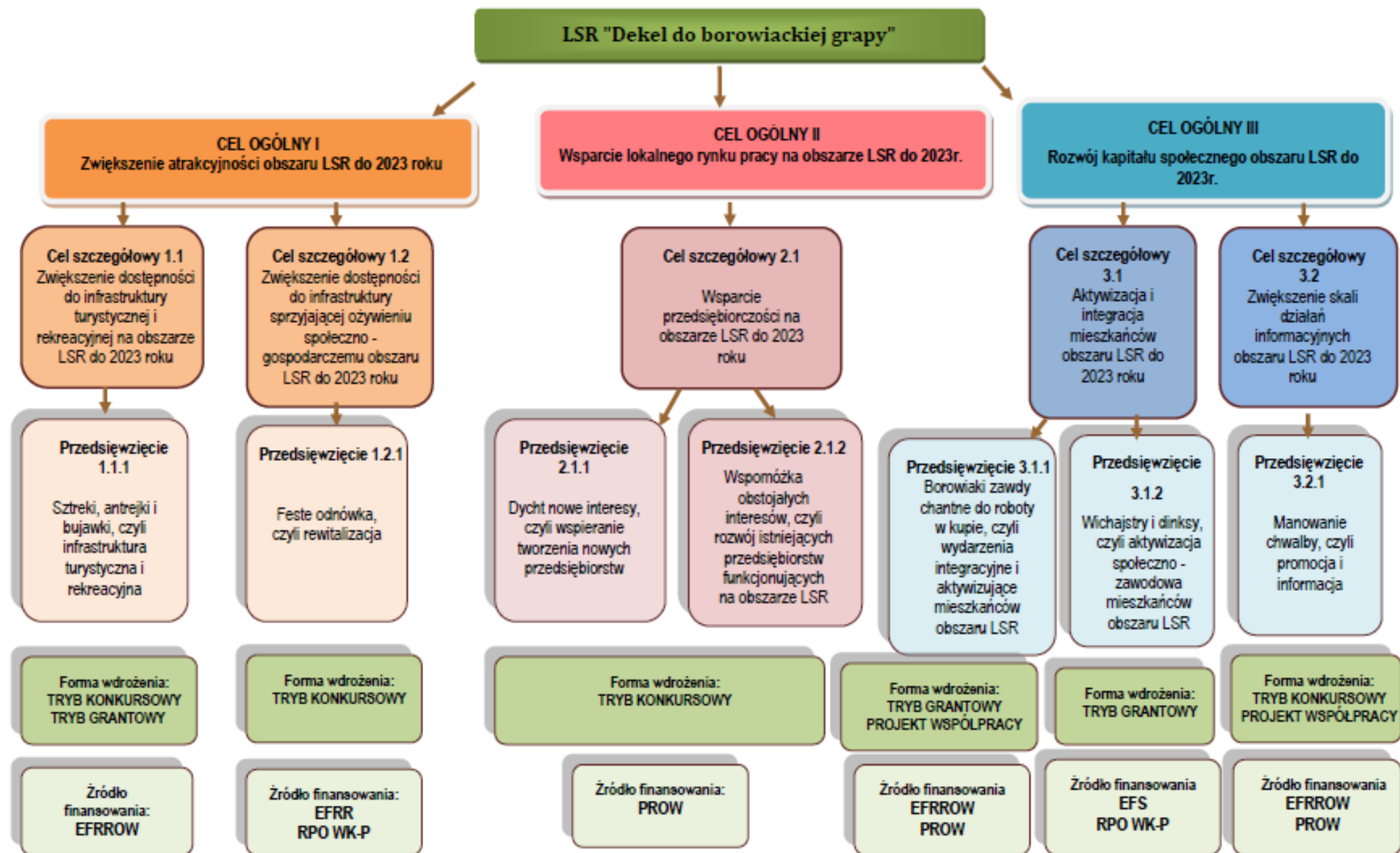
Tuchola, 07.10.2016 r.

I. Założenia główne

LSR na lata 2016 -2020

Priorytety LSR 2016-2023

- ✓ **wsparcie grup defaworyzowanych**
 - osoby do 35-go roku życia,
 - osoby niepracujące (nieaktywne zawodowo i zarejestrowane w PUP)
 - osoby niepełnosprawne,
 - Seniorzy (osoby 50+),
 - dzieci i młodzież
- ✓ **rozwój przedsiębiorczości** – powstanie min. 16 nowych lokalnych firm oraz inwestycje w rozwój firm istniejących – min. 13
- ✓ **wzrost zatrudnienia** - min. 57 miejsc pracy,
- ✓ **aktywizacja społeczno – zawodowa** – 350 osób,
- ✓ **wzmocnienie i rozwój sektora pozarządowego obszaru (konkursy dedykowane)** – min. 10 nowych NGO's

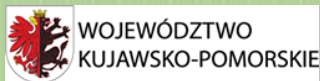
Budżet LSR 2016-2023

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)				
	PROW	RPO		Fundusz wiodący	Razem EFSI
		EFS	EFRR		
Realizacja LSR	6 000 000,00	2 660 000,00	6 554 292,00		15 214 292,00
Współpraca	120 000,00				120 000,00
Koszty bieżące				1 124 000,00	1 124 000,00
Aktywizacja				1 126 000,00	1 126 000,00
Razem	6 120 000,00	2 660 000,00	6 554 292,00	2 250 000,00	17 584 292,00

Wskaźnik produktu: Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w ramach środków LSR	16 szt.	960 000
Wskaźnik produktu: Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w ramach środków LSR	13 szt.	2 040 000

II. Możliwości pozyskania środków na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej

„Dycht nowe interesy” oraz „Wspomóżka obstojałych
interesów”

Priorytetowe branże/ rodzaje działalności

- I. W ramach przedsięwzięcia priorytetowo traktowane będą projekty ukierunkowane na rozwój branży turystycznej obszaru LSR, w szczególności:
1. gastronomia,
 2. noclegi,
 3. wypożyczanie sprzętu turystycznego,
 4. usługi przewodnickie,
 5. atrakcje turystyczne,
 6. lokalne wyroby artystyczne i rzemieślnicze o charakterze pamiątek,
 7. organizator turystyki (lokalny touroperator),
- oraz projekty zakładające świadczenie stacjonarnych usługi opiekuńczych na bazie gospodarstwa rolnego (w odniesieniu do uruchamiania działalności).

II. Pomoc nie przysługuje, jeżeli działalność gospodarcza będąca przedmiotem tej operacji jest sklasyfikowana jako:

1. działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach;
2. górnictwo i wydobywanie;
3. działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;
4. przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;
5. wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
6. produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych;
7. produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;
8. produkcja metali;
9. produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli;
10. transport lotniczy i kolejowy;
11. gospodarka magazynowa.

Formy wsparcia

Dwie formy wsparcia rozwoju przedsiębiorczości :

- ❑ premie na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 60 000 zł / Wnioskodawcę
- ❑ dotacje na rozwój mikro i małych przedsiębiorstw – do 300 000 zł

Tryb wyboru projektów: konkursowy

- ❑ ogłoszenie, nabór oraz ocena i wybór operacji – LGD,
- ❑ weryfikacja racjonalności kosztów i zgodności z PROW oraz podpisanie umowy – ZW Kujawsko – Pomorskiego
- ❑ Prawo wniesienia protestu – ZW za pośrednictwem LGD

Kto może ubiegać się o przyznanie pomocy – Wnioskodawcy?

I. O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

1) osobą fizyczną, jeżeli:

a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

b) jest pełnoletnia,

c) ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej,

d) miejsce oznaczone adresem, pod którym wykonuje działalność gospodarczą, wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą;

2) osobą prawną jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR

II. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wykonuje działalność gospodarczą pomoc jest przyznawana, jeżeli podmiot ten prowadzi mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo.

Ważne definicje

Mikroprzedsiębiorstwo:

- ❑ zatrudniające mniej niż 10 pracowników oraz
- ❑ obrót roczny (kwota przyjętych pieniędzy w danym okresie) lub bilans (zestawienie aktywów i pasywów firmy) **poniżej 2 mln EUR.**

Małe przedsiębiorstwo:

- ❑ zatrudniające mniej niż 50 pracowników oraz
- ❑ obrót roczny lub bilans **poniżej 10 mln EUR.**

Limity i ograniczenia

1. Limity pomocy na beneficjentów - maksymalnie 300 000 zł w okresie realizacji Programu.
2. Limity pomocy na operacje:
 - ❑ 300 000 zł - z wyłączeniem operacji z zakresu rozpoczęcie działalności gospodarczej,
 - ✓ minimalna **wartość dofinansowania** operacji (projektu) w ramach LSR wynosi nie mniej niż 50 tys. zł (~71,5 tys. zł)
 - ❑ 60 000 zł - dla operacji z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej.
3. Rodzaj wsparcia:
 - Rozwijanie działalności gospodarczej – refundacja do 70% kosztów kwalifikowalnych,
 - Płatność zryczałtowana (premia na rozpoczęcie działalności gospodarczej) wypłacana w 2 transzach (80% i 20%).

WAŻNE: Jeśli wnioskowana kwota premii będzie niższa od określonej przez LGD w LSR – operacja zostaje uznana za niezgodną z LSR i nie podlega wyborowi!

Ogólne warunki przyznania pomocy

Pomoc jest przyznawana podmiotowi, któremu został nadany numer identyfikacyjny tzw. producenta rolnego jeżeli:

- 1) koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych
- 2) operacja będzie realizowana **nie więcej niż w 2 etapach**, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie **2 lat od dnia zawarcia umowy**, lecz nie później niż do dnia **31 grudnia 2022 r.**;
- 3) operacja, która obejmuje koszty inwestycyjne, zakłada realizację inwestycji na obszarze wiejskim objętym LSR;
- 4) inwestycje w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub podmiot ten posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy co najmniej przez okres realizacji operacji oraz okres podlegania zobowiązaniu do zapewnienia trwałości operacji
- 5) operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem;

Ogólne warunki przyznania pomocy cd.

- 6) podmiot ten wykaże, że:
 - a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
 - b) posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
 - c) posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować;
- 7) realizacja operacji nie byłaby możliwa bez udziału środków publicznych,
- 8) została wydana ostateczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisami odrębnymi.

Koszty realizowanych operacji

Rodzaje kosztów określone zostały w art. 17 ust.1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

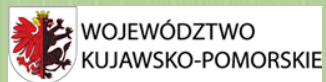
- a) koszty ogólne,
- b) zakupu robót budowlanych lub usług,
- c) zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- d) najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
- e) zakupu nowych maszyn lub wyposażenia,
- f) zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą,
- g) zakupu rzeczy innych niż wymienione w pkt. e i f, w tym materiałów,

– uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.

Kosztem kwalifikowalnym jest również **podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w zakresie**

Przy ustalaniu wysokości pomocy **koszty ogólne** są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej **10% pozostałych kosztów** kwalifikowalnych operacji, a koszty zakupu **środków transportu** – w wysokości nieprzekraczającej **30% pozostałych** kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne.

II.1 PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (specyfika działania)

Priorytetowe grupy Wnioskodawców wynikający z LSR

Wnioskodawcy zamieszkujący na obszarze LSR nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku

Preferuje się Wnioskodawców,
odprowadzających podatek
dochodowy od osób fizycznych (**PIT**) na
obszarze objętym LSR - *dane za rok
poprzedzający rok złożenia wniosku o
dofinansowanie*

Warunki przyznania pomocy

Pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana, jeżeli:

1) podmiot ubiegający się o jej przyznanie:

- a) nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów,
- b) w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do CEiLDG i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie;

Warunki przyznania pomocy cd.1

2) operacja zakłada:

- a) podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- b) Wykonywanie działalności gospodarczej do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej,

oraz:

- c) **zgłoszenie podmiotu** ubiegającego się o przyznanie pomocy **do ubezpieczenia** emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, **lub**
- d) **utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy** w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Warunki przyznania pomocy cd. 2

3. Biznesplan, jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji, w szczególności, **jeżeli suma kosztów** planowanych do poniesienia w ramach tej operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów, **jest nie niższa niż 70% kwoty**, jaką można przyznać na tę operację.
4. W przypadku, gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest osobą fizyczną, która podejmuje we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, pomoc temu podmiotowi jest przyznawana, jeżeli operacja zakłada **wykonywanie tej działalności co najmniej przez 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej**.
5. Podmiotowi na **rozpoczęcie działalności** gospodarczej, pomoc **przysługuje raz** w okresie realizacji Programu.
6. Podmiotowi, który otrzymał pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc na rozwój tej działalności może być przyznana nie wcześniej **niż po upływie 2 lat** od dnia przyznania tej pomocy.

Wypłata premii

1. **Pierwsza transza pomocy** obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
 - a) podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
 - b) zgłosił się do ubezpieczenia społecznego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności,
 - c) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją.
2. **Druga transza pomocy** obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem.

Wniosek o płatność pierwszej transzy pomocy beneficjent składa w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a wniosek o płatność drugiej transzy – po spełnieniu warunków wypłaty drugiej transzy

Wypłata premii terminy

Agencja dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność i otrzymaniu zlecenia płatności, w terminie:

- ☐ I transza - 30 dni od dnia złożenia wniosku o płatność pierwszej transzy pomocy;
- ☐ II transza - 3 miesiące od dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy pomocy.

Zobowiązania umowy o dofinansowanie – elementy najistotniejsze

Beneficjent zobowiązuje się w szczególności do:

1. realizacji operacji zgodnie z biznesplanem, stanowiącym załącznik do umowy;
2. niefinansowania operacji z innych środków publicznych zgodnie z warunkami przyznania pomocy;
3. podjęcia we własnym imieniu działalności gospodarczej do dnia złożenia wniosku o płatność pierwszej transzy pomocy;
4. zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności do dnia złożenia wniosku o płatność pierwszej transzy pomocy

UWAGA: Jeżeli w wyniku podjęcia działalności gospodarczej nastąpi zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, a Beneficjent nie dokonuje zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, wówczas zobowiązany jest do utworzenia miejsc (-a) pracy

5. Utworzenia, najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy pomocy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne zadeklarowanych miejsc pracy.
6. W trakcie realizacji operacji oraz **przez okres 2 lat** liczony od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy:
 - a) wykonywania działalności gospodarczej,
 - b) podlegania ubezpieczeniom,
 - c) utrzymania utworzonego(ych) miejsc(a) pracy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne.

Zobowiązania umowy o dofinansowanie – elementy najistotniejsze cd.

7. W trakcie realizacji operacji oraz przez **okres 5 lat** liczony od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy:
 - a) umożliwienia przedstawicielom uprawnionym organom dokonywania kontroli i wizyt **w miejscu realizacji operacji**, oraz dokonywania audytów i kontroli **dokumentów związanych z realizacją operacji**,
 - b) dokumentowania zrealizowania operacji oraz przechowywania całości dokumentacji związanej z przyznaną pomocą,
 - c) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji Programu,
8. Zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność drugiej transzy pomocy, z zachowaniem terminów wskazanych w umowie.
9. Przedstawienia wraz z wnioskiem o płatność drugiej transzy pomocy dokumentów potwierdzających osiągnięcie celu oraz wskaźników jego realizacji, a także sprawozdania z realizacji biznesplanu;
10. Osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy pomocy;

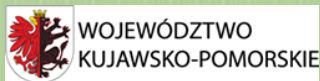
11. Osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia w którym upłynie rok od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy;

Kary umowne – najistotniejsze zapisy

1. Finansowanie operacji z innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z innych środków publicznych,
2. Nieutrzymanie utworzonych miejsc - zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**,
3. Niewykonywanie działalności gospodarczej przez okres 2 lat - zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**,
4. Niepodleganie ubezpieczeniom przez okres, w którym Beneficjent był zobowiązany do podlegania im - zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**,
5. Nieosiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy - zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**,
6. Nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy - zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym, **że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy**,
7. Nieprzekazywanie lub nieudostępnianie Zarządowi Województwa, LGD oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega **0,5% wypłaconej kwoty pomocy**,
8. Nieudostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji w okresie 5 lat od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy - zwrotowi podlega **0,5% wypłaconej kwoty pomocy**;

II.2. ROZWIJANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (specyfika)

Obowiązek utworzenia i utrzymania miejsca pracy

Pomoc na rozwijanie działalności gospodarczej jest przyznawana jeśli:

1. Podmiot ubiegający się o jej przyznanie w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie **co najmniej przez 365** dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, oraz nadal wykonuje tę działalność.
2. **Operacja zakłada:**
 - a) **utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy** w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,
 - b) **utrzymanie miejsc pracy**, w tym miejsc pracy, które zostaną utworzone w ramach realizacji operacji, do dnia, w którym upłyną 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej
3. Podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej albo upłynęło co najmniej 2 lata od dnia przyznania temu podmiotowi pomocy na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej.

Zobowiązania umowy o dofinansowanie – elementy najistotniejsze (1)

1. Poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy od dnia w którym została zawarta umowa, a w przypadku kosztów ogólnych od dnia 1 stycznia 2014 r. - w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji której wartość, bez względu na liczbę wynikającą z niej płatności przekracza 1 tys. złotych – w formie rozliczenia bezgotówkowego
2. **Osiągnięcie co najmniej 30% zakładanego** w biznesplanie, **ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług** do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej.
3. Utworzenie, najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność końcową miejsc pracy (pełne etaty średnioroczne).
4. Ponoszenia kosztów zatrudnienia pracownika(ów), w odniesieniu do stworzonych miejsc(a) pracy.
5. W trakcie realizacji operacji oraz **przez okres 3 lat liczony** od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych w połączeniu z modernizacją budynków lub budowli, na które została przyznana i wypłacona pomoc, oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji
 - b) utrzymania miejsc pracy
 - c) zapewnienia trwałości operacji
 - d) prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany sposobu lub miejsca jej prowadzenia i z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji

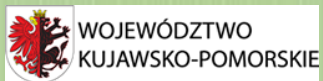
Zobowiązania umowy o dofinansowanie – elementy najistotniejsze (2)

5. Ponoszenie wszystkich kosztów kwalifikowalnych operacji z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a w przypadku gdy przepisy ustawy pzp nie będą miały zastosowania, a **wartość danego zadania** ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji **przekracza 20 000 złotych netto**, przeprowadzenia postępowania ofertowego i ponoszenia wszystkich kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami określonymi w załączniku do umowy.
6. Przekazywania i udostępniania Zarządowi Województwa, LGD oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania do przekazania tych danych.

Kary umowne - najistotniejsze

1. Nieutworzenie do dnia złożenia wniosku o płatność końcową miejsc pracy – następuje **odmowa wypłaty pomocy**, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona - również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
2. Nieutrzymanie utworzonych miejsc pracy – zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**,
3. Nieosiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**
4. Nieprzekazywanie i nieudostępnianie Zarządowi Województwa , LGD oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania do przekazania tych danych, **kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 0,5% tej kwoty**;
5. Nabycie usługi, dostawy, lub roboty budowlanej od wykonawcy innego niż wykonawca, którego oferta została wybrana, koszty ich nabycia uznane będą za niekwalifikowalne.
6. **Rozpoczęcie realizacji** zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu **przed dniem zawarcia umowy**, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty **pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem zawarcia umowy**;
7. Nieosiągania zysków z operacji, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 20, - zwrotowi podlega **100% wypłaconej kwoty pomocy**

III. Zmiana umowy

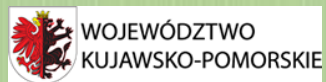

- 1) Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron.
- 2) Zmiana ta nie może powodować:
 - zwiększenia kwoty pomocy;
 - zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji,
 - zmiany zobowiązania o niefinansowaniu kosztów kwalifikowalnych operacji z innych środków publicznych
 - uwzględnienia, w trakcie realizacji kolejnego etapu operacji, kwoty pomocy niewypłaconej w ramach rozliczenia etapu operacji, jeżeli nie została dokonana zmiana umowy w tym zakresie,
 - zmniejszenia ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług
- 3) Zmiana umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Opinia LGD

1. Złożony przez Beneficjenta wniosek o zmianę umowy będzie podlegał rozpatrzeniu, jeżeli wraz z wnioskiem zostanie złożona opinia organu decyzyjnego LGD potwierdzająca, że wnioskowana przez Beneficjenta zmiana jest zgodna z LSR oraz kryteriami wyboru operacji stosowanymi przy wyborze tej operacji do finansowania.
2. Termin na wydanie opinii przez LGD **wynosi 30 dni** licząc od dnia następującego po dniu wpływu wniosku (pisma) o wydanie opinii do biura LGD.
3. Zarząd Województwa rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie **30 dni od** dnia złożenia wniosku o zmianę umowy.
4. Wezwanie przez Zarząd Województwa Beneficjenta do wykonania określonych czynności w toku postępowania o zmianę umowy, wydłuża termin rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy o czas wykonania przez Beneficjenta tych czynności.

IV. Wybór operacji przez LGD

Nabór wniosków

Wniosek o przyznanie pomocy na operację realizowaną przez podmiot inny niż LGD składa się bezpośrednio do LGD, w terminie wskazanym w ogłoszeniu, o naborze.

Tryb naboru – konkursowy, przyjęto:

- **Ogłoszenie naboru wniosków o przyznanie pomocy** – nie później niż 14 dni przed faktycznym terminem składania wniosków. Ogłoszenie zamieszczone zostanie na stronie internetowej
- **Nabór wniosków o przyznanie pomocy** – min. 7 dni
- **Złożenie wniosku o przyznanie pomocy:** w terminie i miejscu wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosku o przyznanie pomocy wraz z załącznikami - zwyczajowo miejscem składania wniosków o przyznanie pomocy jest Biuro LGD

Ocena i wybór operacji

Etapy:

- 1) Weryfikacja wstępna wniosku
- 2) Ocena zgodności z ogłoszeniem oraz zgodności z LSR (lista operacji zgodnych z LSR)
- 3) Ocena wg kryteriów lokalnych
- 4) Ustalenie kwoty wsparcia
- 5) Wybór operacji
- 6) Lista operacji wybranych (ze wskazaniem, które mieszczą się w limicie podanym w ogłoszeniu)
- 7) Upublicznienie wyników (listy operacji wybranych) na stronie internetowej LGD wraz z protokołem z posiedzenia zawierającym informacje o wyłączeniach z oceny.

LGD – biuro+ Rada
(45 dni od zakończenia naboru)

Warunki udzielenia wsparcia

Operacja zostaje wybrana do realizacji jeżeli:

- 1) została złożona w miejscu i czasie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków,
- 2) jest zgodna z zakresem tematycznym naboru wniosków,
- 3) jest zgodna z celami Programu, w ramach którego ma być finansowana, tj. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020,
- 4) jest zgodna z LSR,
- 5) uzyskała minimalną liczbę punktów w ocenie wg lokalnych kryteriów wyboru,
- 6) mieści się w limicie środków wskazanym przez LGD w ogłoszeniu o naborze wniosków

UWAGA: Powyższe warunki należy spełnić łącznie

Przekazanie dokumentacji do ZW i zawarcie umowy

Do 7 dni od wyboru:

- 1) Przekazanie operacji wybranych oraz dokumentacji z posiedzenia do ZW
- 2) Poinformowanie Wnioskodawców o wynikach oceny

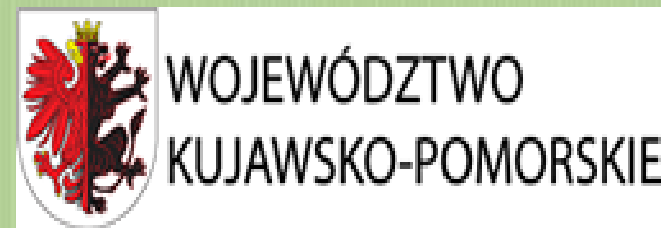
Biuro LGD

Do 3 m-cy od przekazania dokumentacji do ZW:

- 1) Weryfikacja ostateczna wniosku (wezwanie do uzupełnienia)

W razie stwierdzenia, że wniosek o udzielenie wsparcia zawiera braki lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

- 2) Zawarcie umowy przyznania pomocy

**Każdy projekt oceniany jest pod kątem
lokalnych kryteriów wyboru, dostępnych na stronie
www.partnerstwo.borytucholskie.pl**

Bezpłatne doradztwo świadczone jest
w Biurze Partnerstwa Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”

Biuro:

ul. Murowa 8

89-500 Tuchola

tel. 52 336 12 13

lsr@borytucholskie.pl

Prowadzenie spotkania: Dorota Stanek